

Airisto-Velkuan kalatalousalue

Lausunto

15.09.2023

VN/25152/2023

Asia: VN/25152/2023

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja Suomen rannikkostrategian luonnokseen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Airisto-Velkuan kalatalousalue

Valkkimyllynkuja 2

20540 TURKU

P. 0400-525323

timo.saarinen@airistovelkua.fi

Y-tunnus 2992557-6

Ympäristöministeriö

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/25152/2023

Lausunto Suomen rannikkostrategian luonnokseen

JOHDANTO

Paikalliset elinkeinot tarjoavat työtä ja toimeentuloa, mikä on rannikkoyhteisöjen hyvinvoinnin keskeinen perusta. Yhdessä laadittujen toimenpiteiden toteuttaminen parantaa rannikkoalueen sosiaalista kestävyyttä ja oikeudenmukaisuutta. Kalastukset ja kalatalous tulisi näkyä rannikkostrategiassa luonnoksessa esitettyä selkeämmin. Nämä ovat rannikkoyhteisöjen elinvoiman perusta myös tulevaisuudessa.

LAUSUNTONAMME ESITÄMME

Ekosysteemien toimivuus on olennainen osa ruoan riittävyyden turvaamista.

* Silakan- ja lohen sekä suomukalojen kalastus on rannikon kalastusten ja kalatalouden perusta. EU:n komission tuore esitys silakan- ja lohenkalastuksen nollakiintiöistä suurimmalle osalle rannikkoa on ajamassa kalastajat syvään ahdinkoon. Varsin epävarmojen tulevaisuuden näkymien takia on entistä tärkeämpää, että muut kalastusta estävät tekijät kuten harmaahylkeiden ja merimetsojen aiheuttamat vahingot ja haitta minimoidaan.

Ruoan huoltovarmuuteen liittyvät tuottamisen, säilyttämisen ja jakamisen näkökulmat. Kestävän maatalouden ja kalatalouden tuotantoedellytykset on turvattu, ja ne tuovat työtä ja toimeentuloa rannikolle. Tässä EU:n ja kansallinen maatalous- ja kalatalouspolitiikka ovat keskeisessä roolissa. Kalatalouden toimintaympäristö mahdollistaa alan arvoketjun kestävän kasvun. Kotimaisen kalan ja kasvisruoan käyttöä edistetään.

*Kaupallisen kalastuksen merkityksen ymmärtäminen ja elinvoiman mahdollistaminen huoltovarmuuden turvaamiseksi on välttämätöntä. Rannikkostrategiaan tulee liittää ”rannikkokalastusstrategia” eri pyyntimuodoille siten, että poikkeustilanteissa on riittävästi osaavaa reserviä ja toimivaa kalustoa. Kotimaisen kalan käytön edistäminen edellyttää vahvaa ketjun ensimmäistä lenkkiä: Tarvitaan kokeneita kaupallisia kalastajia ja näillä on oltava mahdollisuudet harjoittaa elinkeinoa menestyksekkäästi.

Elintarvikehuollon osalta alkutuotanto, elintarviketeollisuus, kauppa ja logistiikka toimivat tiiviissä yhteistyössä. Kalatalouden sekä meriliikenteen ja logistiikan osaamista ja osaajien määrää lisätään ruoantuotannon ja sen kuljetusten turvaamiseksi.

* Kalatalouden osaamisen ja osaajien määrän lisääminen ei ole mahdollista ilman kalastus- ja kalankasvatus mahdollisuuksia. Harmaahyljekanta on suuresti vaikeuttanut ja paikoin estänyt kalastukset kokonaan pitkin rannikkoa. Kalankasvatukselle harmaahylkeet ovat ympärivuotinen uhka. Toimialakohtaisiin tarpeisiin tulee lisätä: Laaditaan ”strategia kalatalouden alkutuottajille haittaa aiheuttavien eläinten aiheuttamien vahinkojen vähentämiseksi”. Käytännössä tämä tarkoittaa hallinmetsästystä rajoittavien tekijöiden tarkastelua ja vähentämistä.

Huomioidaan ja turvataan kalastuksen toimintaympäristö merellisiä toimialoja kehitettäessä, ml. kalankasvatuksen tuotantopaikkojen riittävän määrän turvaaminen.

* Merituulivoima-alueita ja suojelualueita perustettaessa tulee huomioida kalatalouden kaikki osa-alueet. Kaupallisilla kalastajilla on paras asiantuntemus ja näkemys arvioitaessa kuinka paljon ja millä alueella on riittävä määrä vesihehtaareita.

Turvataan ruoan tuotantoedellytykset rannikolla

* Rannikkokalastajat tulee haastatella ja laatia vastauksista yhteenveto. Vastauksista saadaan tietopohjaa arvioitaessa mitkä ovat kriittiset tuotanto- ja toimintaedellytykset. Selkeä ja havainnollinen tieto alkutuotannosta lisää kaikkien rannikkoalueen toimijoiden kokonaisymmärrystä.

Edistetään kotimaisen kalan käyttöä (esimerkiksi ruokaohjelmat ja vähittäismyynti)

* Esimerkiksi kotimaisen kalan edistämishelmalla ei ole mahdollisuuksia onnistua, mikäli suomalaiset kalan alkutuottajat eivät pysty toimittamaan kalaa tukkuihin, jalostukseen ja kalatiskaalle.

Turussa 15.9.2023

Airisto-Velkuan kalatalousalueen hallituksen valtuuttamana

Timo Saarinen,
toiminnanjohtaja

Saarinen Timo
Airisto-Velkuan kalatalousalue